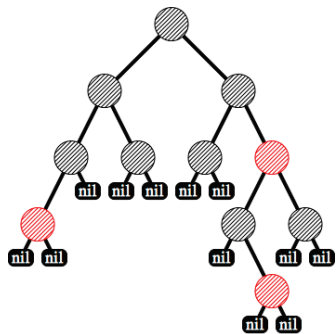

Red-Black Stromy

Binární Vyhledávací Stromy, u kterých je časová složitost operací v nejhorsím případě rovná $O(\log n)$

Vlastnosti Red-Black Stromů

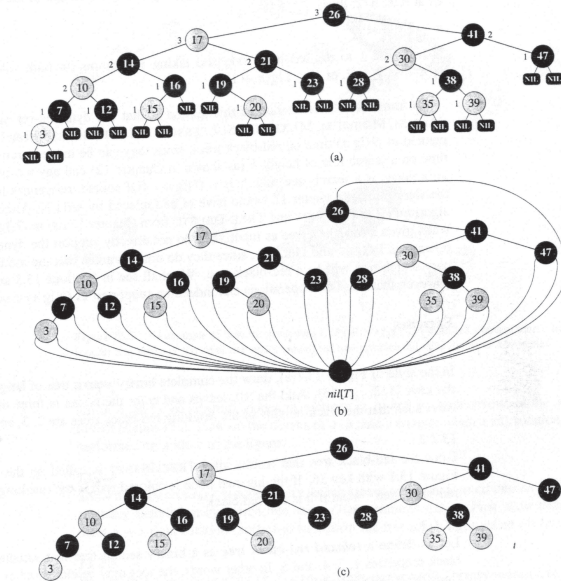

Vlastnosti Red-Black stromů

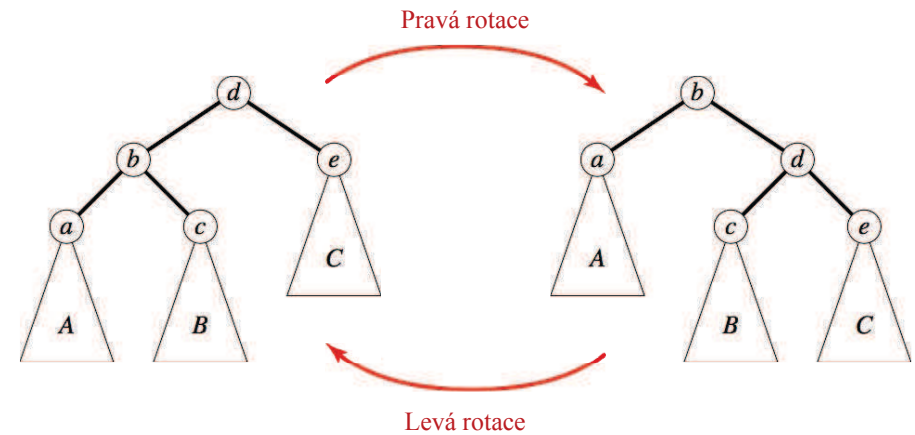
- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou.
- Kořen stromu je obarven černě.
- Listy (nil) jsou černé.
- Červený uzel má pouze černé syny.
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů

Černá výška (**black-height** $bh(x)$) uzlu x je počet černých uzlů na cestě z uzlu x (ale bez uzlu x) k listu. $Bh(T)$ stromu T je rovna $bh(r)$, kde r je kořen stromu.

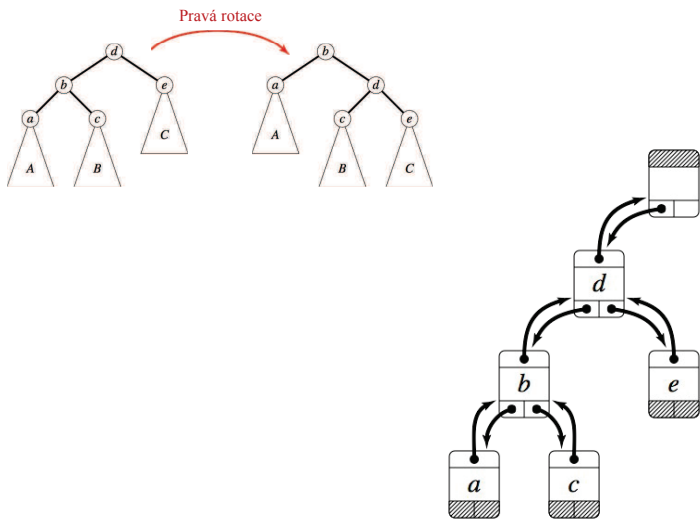
RB strom a implementace

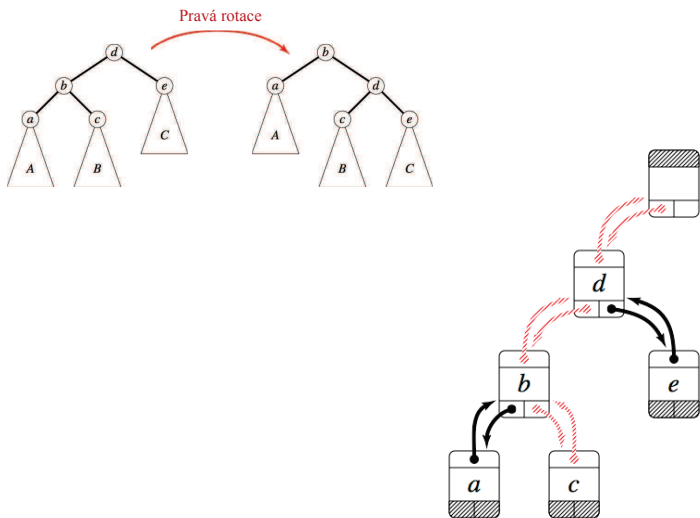
Rotace

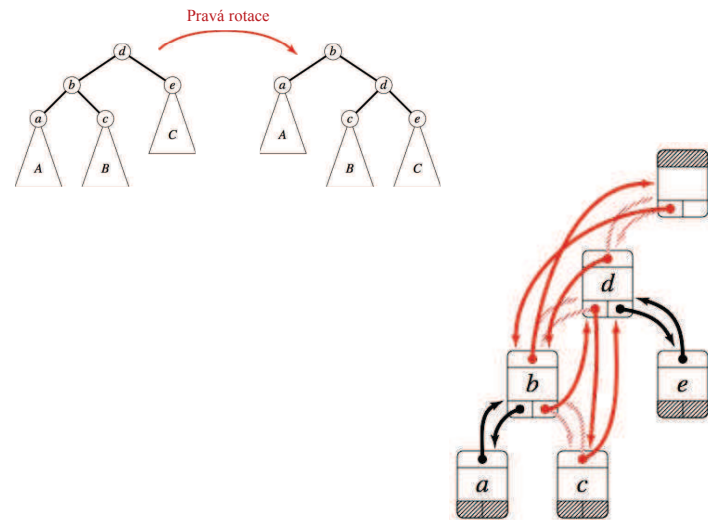
Operace rotace se provádí v konstantním čase

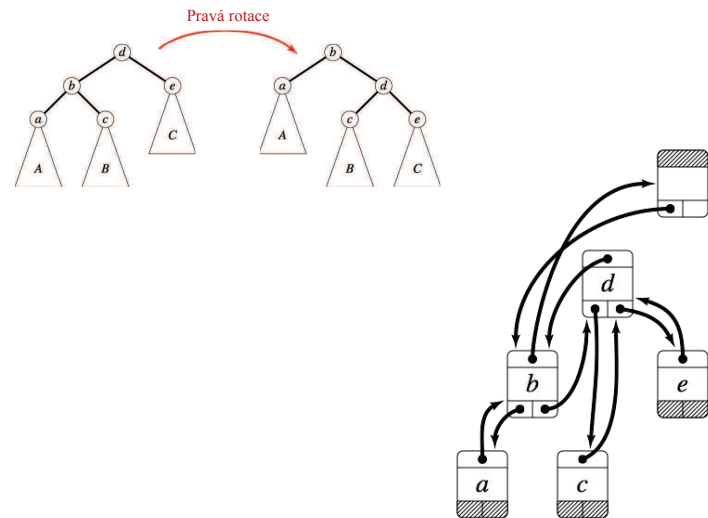
Operace rotace se provádí v konstantním čase

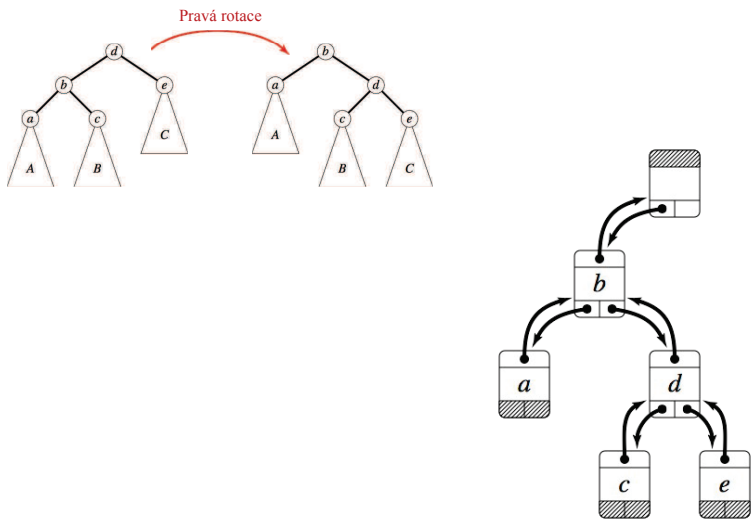
Operace rotace se provádí v konstantním čase

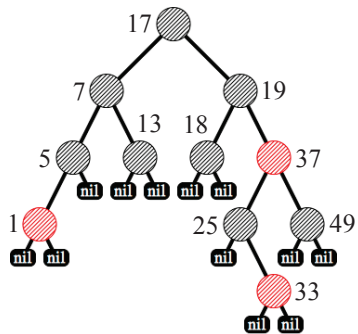
Operace rotace se provádí v konstantním čase

Operace rotace se provádí v konstantním čase

Vložení prvku do Red-Black stromu

Vkládaný prvek: 21

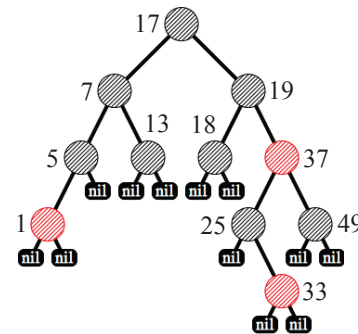
Vložení prvku do Red-Black stromu

Vlastnosti Red-Black stromů

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

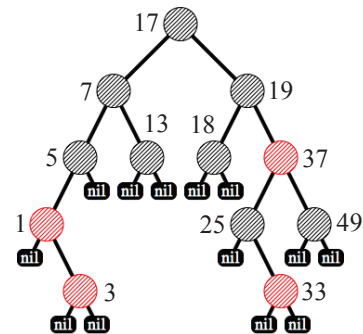
Vkládaný prvek: 21

Vložení prvku do Red-Black stromu

Vkládaný prvek: 3

Vložení prvku do Red-Black Stromu

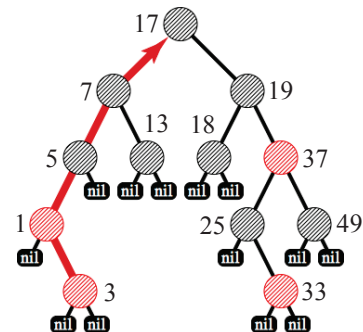
Vkládaný prvek: 3

Vlastnosti Red-Black stromu

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✗
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Cíl: Obnovit vlastnosti Red-black stromu přebarvením uzlů popř. provedením rotací

Vložení prvku do Red-Black Stromu

Vkládaný prvek: 3

Vlastnosti Red-Black stromu

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✗
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Cíl: Obnovit vlastnosti Red-black stromu přebarvením uzlů popř. provedením rotací

Obnovení vlastností Red-black stromu

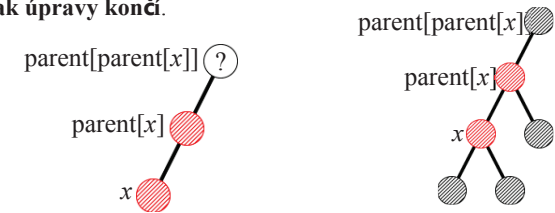
■ Ve stromu existuje pouze jeden červený uzel x jehož předchůdce je červený

Postup:

- Opravit problém dvou červených uzlů x
- Oprava může způsobit stejný problém u předka $\rightarrow$ je nutné postupovat směrem ke kořeni a upravit totéž i u předků

Platí následující:

- Jelikož x má červeného předka pak x není kořen stromu.
- Je-li $\text{parent}[x]$ červený, pak ani on není kořenem tj. existuje $\text{parent}[\text{parent}[x]]$.
- Je-li $\text{parent}[x]$ černý, pak úpravy končí.

Algoritmus vložení prvků do RB stromu

```

RB-INSERT( $T, z$ )
1   $y \leftarrow \text{nil}[T]$ 
2   $x \leftarrow \text{root}[T]$ 
3  while  $x \neq \text{nil}[T]$ 
4      do  $y \leftarrow x$ 
5         if  $\text{key}[z] < \text{key}[x]$ 
6             then  $x \leftarrow \text{left}[x]$ 
7             else  $x \leftarrow \text{right}[x]$ 
8   $p[z] \leftarrow y$ 
9  if  $y = \text{nil}[T]$ 
10     then  $\text{root}[T] \leftarrow z$ 
11     else if  $\text{key}[z] < \text{key}[y]$ 
12         then  $\text{left}[y] \leftarrow z$ 
13         else  $\text{right}[y] \leftarrow z$ 
14   $\text{left}[z] \leftarrow \text{nil}[T]$ 
15   $\text{right}[z] \leftarrow \text{nil}[T]$ 
16   $\text{color}[z] \leftarrow \text{RED}$ 
17  RB-INSERT-FIXUP( $T, z$ )
    
```

RB-INSERT-FIXUP(T, z)

```

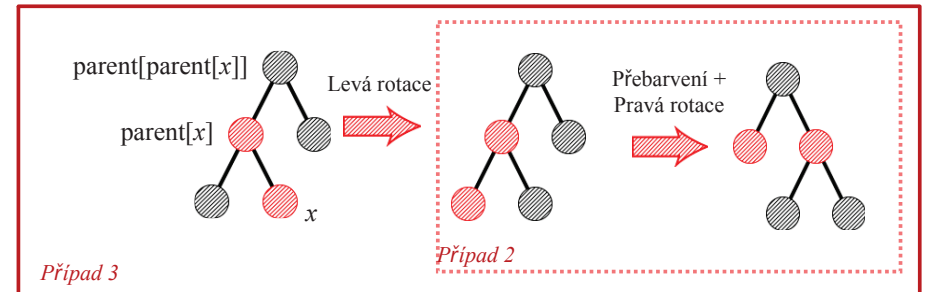
1  while color[p[z]] = RED
2      do if p[z] = left[p[p[z]]]
3          then y ← right[p[p[z]]]
4              if color[y] = RED
5                  then color[p[z]] ← BLACK           ▷ Case 1
6                     color[y] ← BLACK               ▷ Case 1
7                     color[p[p[z]]] ← RED           ▷ Case 1
8                     z ← p[p[z]]                   ▷ Case 1
9              else if z = right[p[z]]
10                 then z ← p[z]                       ▷ Case 3
11                    LEFT-ROTATE( $T, z$ )              ▷ Case 3
12                    color[p[z]] ← BLACK             ▷ Case 2
13                    color[p[p[z]]] ← RED           ▷ Case 2
14                    RIGHT-ROTATE( $T, p[p[z]]$ )        ▷ Case 2
15             else (same as then clause
16                 with "right" and "left" exchanged)
17         color[root[T]] ← BLACK

```

Obnovení vlastností Red-black stromu

Existují 3 případy:

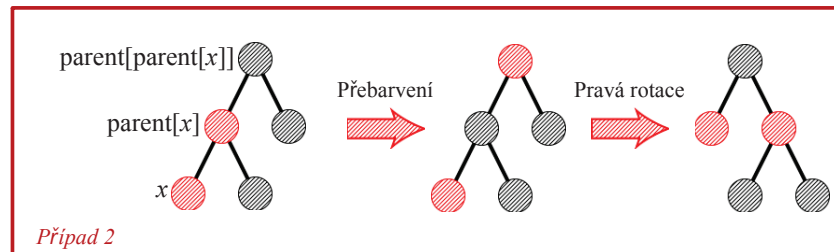
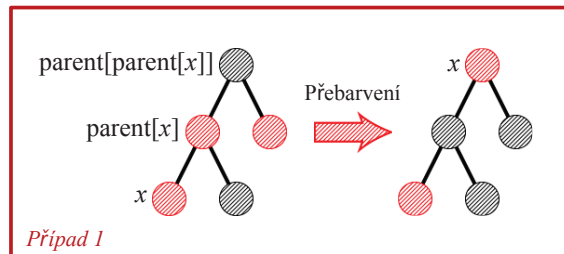
- parent[x] jeho bratr jsou červení
- parent[x] je červený, and x je levý syn svého rodiče
- jako v případě 2; ale x je pravý syn svého rodiče

Obnovení vlastností Red-black stromu

Existují 3 případy:

- parent[x] a jeho bratr jsou červení
- parent[x] je červený, jeho bratr je černý, and x je levý syn svého rodiče
- jako v případě 2; ale x je pravý syn svého rodiče

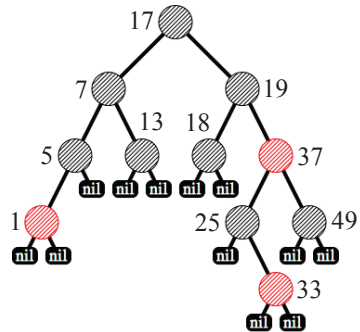
Vložení prvku do Red-black stromu - shrnutí

Pozorování:

- Každý z uvedených případů je proveden v konstantním čase
- Případ 1 přesouvá x o dva kroky blíže ke kořeni a neprovádí se v něm žádné rotace – pouze se přebarvují uzly
- V Případě 2 a 3, se provádí 1 nebo 2 rotace; pak úpravy končí

Lemma: Vložení prvku do red-black stromu s n uzly má časovou složitost $O(\log n)$ a provádí se v něm pouze 2 rotace.

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

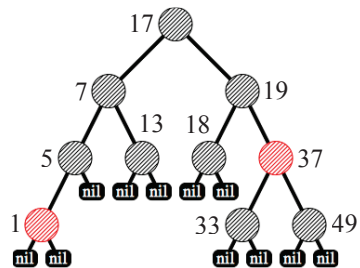

Vlastnosti Red-Black stromů

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 25

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

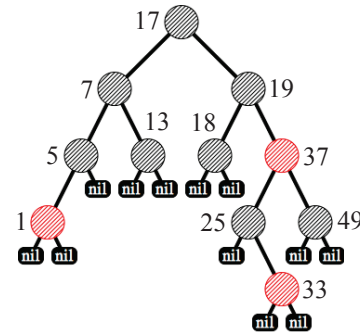

Vlastnosti Red-Black stromů

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 25

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

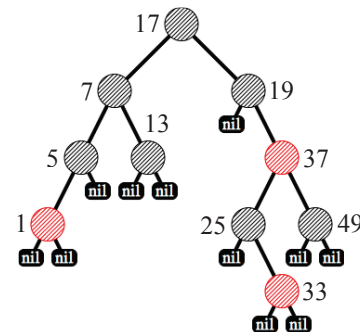

Vlastnosti Red-Black stromů

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 18

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

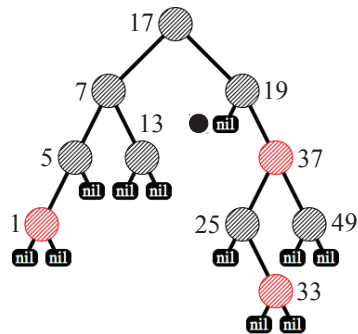
Vlastnosti Red-Black stromů

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 18

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

Vlastnosti Red-Black stromů

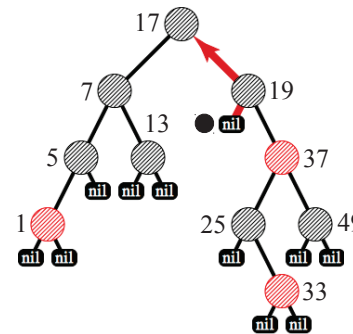

- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✓
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 18

První krok: Označíme syna zrušeného uzlu jako extra černý ("doubly black")

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

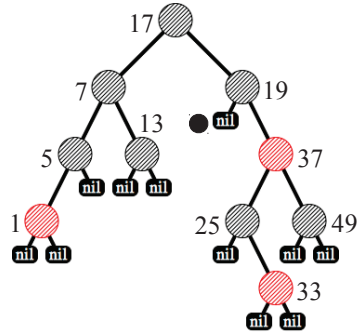

Rušený prvek: 18

Zrušení uzlu v Red-Black stromu

Vlastnosti Red-Black stromů

Barva neodpovídá

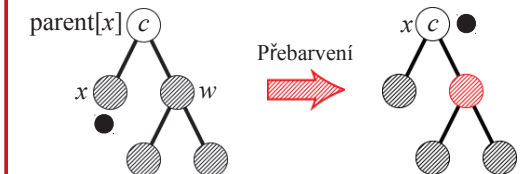
- Každý uzel stromu je obarven červenou nebo černou barvou. ✗
- Kořen stromu je obarven černě. ✓
- Listy (nil) jsou černé. ✓
- Červený uzel má pouze černé syny. ✓
- Na kterékoliv cestě z kořene do listu leží stejný počet černých uzlů. ✓

Rušený prvek: 18

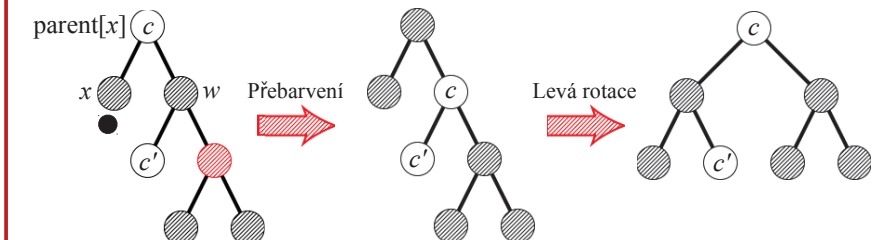
Korekce barvy uzlů v RB stromu

Předpokládejme že x je levý syn svého rodiče a jeho bratr w je černý.

- Existují 3 případy, závisící na barvě synů w :
- Oba synové w jsou černí
- Právý syn w je červený
- Levý syn w je červený a pravý je černý

Případ 1

Případ 2

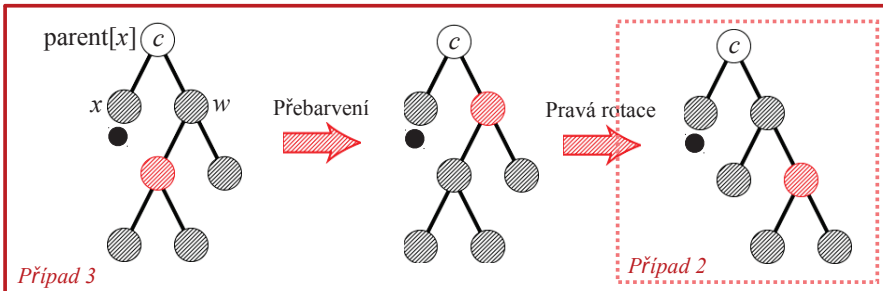

Korekce barvy uzlů v RB stromu

Předpokládejme že x je levý syn svého rodiče a jeho bratr w je černý.

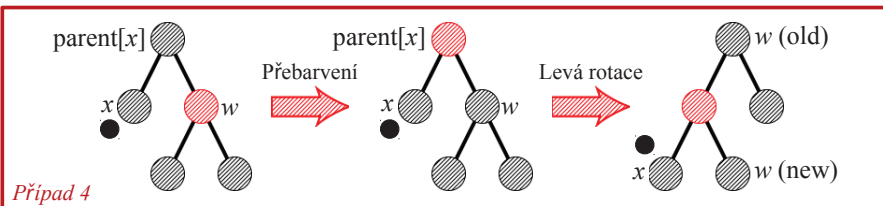
Existují 3 případy, závisící na barvě synů w :

- Oba synové w jsou černí
- Právý syn w je červený
- Levý syn w je červený a pravý je černý

Korekce barvy uzlů v RB stromu

Případ 4: Právý bratr w uzlu x je červený.

Pozorování:

- Případy 2 a 3 provádí maximálně 2 rotace; pak je vše hotovo
- Případ 1 pouze přebarvuje a přesouvá korekci o jeden krok blíže ke kořeni
- Případ 4 provádí pouze jedinou rotaci a přesouvá korekci o **jeden krok dále od kořene!**

Lemma: Zrušení uzlu v red-black stromu s n uzly má časovou složitost $O(\log n)$ a provádí maximálně tři rotace.

Algoritmus zrušení prvku RB stromu

RB-DELETE(T, z)

```

1  if left[z] = nil[T] or right[z] = nil[T]
2  then y ← z
3  else y ← TREE-SUCCESSOR(z)
4  if left[y] ≠ nil[T]
5  then x ← left[y]
6  else x ← right[y]
7  p[x] ← p[y]
8  if p[y] = nil[T]
9  then root[T] ← x
10 else if y = left[p[y]]
11     then left[p[y]] ← x
12     else right[p[y]] ← x
13 if y ≠ z
14 then key[z] ← key[y]
15     copy y's satellite data into z
16 if color[y] = BLACK
17 then RB-DELETE-FIXUP(T, x)
18 return y
    
```

Algoritmus zrušení prvku RB stromu

RB-DELETE-FIXUP(T, x)

```

1  while x ≠ root[T] and color[x] = BLACK
2  do if x = left[p[x]]
3     then w ← right[p[x]]
4         if color[w] = RED
5             then color[w] ← BLACK
6                 color[p[x]] ← RED
7                 LEFT-ROTATE(T, p[x])
8                 w ← right[p[x]]
9         if color[left[w]] = BLACK and color[right[w]] = BLACK
10            then color[w] ← RED
11                x ← p[x]
12            else if color[right[w]] = BLACK
13                then color[left[w]] ← BLACK
14                    color[w] ← RED
15                    RIGHT-ROTATE(T, w)
16                    w ← right[p[x]]
17                color[w] ← color[p[x]]
18                color[p[x]] ← BLACK
19                color[right[w]] ← BLACK
20                LEFT-ROTATE(T, p[x])
21                x ← root[T]
22            else (same as then clause with "right" and "left" exchanged)
23 color[x] ← BLACK
    
```